

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 8 marca 2010 r.

**w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat
odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych**

(Dz. U. Nr 45 poz. 272)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie (Dz. U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego informuje właściwego miejscowo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz właściwą terytorialnie izbę rolniczą o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny w uprawach i płodach rolnych.

2. Właściciel lub posiadacz gruntu, na którym powstała szkoda, zwany dalej "poszkodowanym", zgłasza szkodę w formie pisemnej osobie, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia, a w przypadku szkód wyrządzonych w sadach - w terminie 14 dni od dnia jej powstania z jednoczesnym określeniem liczby uszkodzonych drzew.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do prowadzenia ewidencji zgłoszeń, o których mowa w ust. 2.

§ 2. 1. Wstępnego szacowania szkody, zwanego dalej "ogłędzinami", ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, zwani dalej "szacującymi", przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika oraz, na żądanie jednej ze stron, przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej.

2. Pełnomocnikowi, o którym mowa w ust. 1, pełnomocnictwa udziela się na piśmie.

3. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego o terminie oględzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody nie później niż na 2 dni przed ich dokonaniem, a za porozumieniem stron - w terminie krótszym.

4. Nieobecność zawiadomionego poszkodowanego nie wstrzymuje dokonania oględzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody.

5. Z oględzin, ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody szacujący sporządzają protokół, zwany dalej "protokołem", który podpisują szacujący, poszkodowany albo jego pełnomocnik oraz przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej, jeżeli uczestniczył w tej czynności.

6. Gdy poszkodowany jest nieobecny lub odmawia podpisania protokołu, szacujący zamieszcza o tym informację w protokole, z podaniem przyczyny braku podpisu.

7. Poszkodowany może wnieść zastrzeżenia do protokołu.

8. Wzór protokołu stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Ostateczne szacowanie szkody w uprawach poprzedza się dokonaniem oględzin.

2. Oględzin nie dokonuje się w przypadku szkód:

1) w płodach rolnych;

2) wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach;

3) w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem uszkodzonej uprawy lub w jego trakcie.

3. Oględzin dokonuje się w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

4. Podczas oględzin ustala się:

1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj, stan i jakość uprawy;

3) obszar całej uprawy;

4) szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona

5) szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze

§ 4. 1. Ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub płodów rolnych.

2. Ostatecznego szacowania szkody oraz ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy, a w przypadku uszkodzonego lub zniszczonego płodu rolnego - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

3. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy poszkodowany jest obowiązany powiadomić spracującego w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

4. Ostatecznego szacowania szkody wyrządzonej przez dziki na łąkach i pastwiskach dokonuje się w przypadku szkody wyrządzonej:

1) poza okresem wegetacyjnym - przed rozpoczęciem wegetacji w kolejnym roku, w terminie umożliwiającym doprowadzenie uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego;

2) w okresie wegetacyjnym - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody.

5. Podczas ostatecznego szacowania szkody ustala się:

1) gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę;

2) rodzaj uprawy lub płodu rolnego;

3) stan i jakość uprawy lub jakość płodu rolnego;

4) obszar całej uprawy lub szacunkową masę zgromadzonego płodu rolnego;

5) obszar uprawy, która została uszkodzona lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;

6) procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze;

7) plon z 1 ha lub szacunkową masę uszkodzonego płodu rolnego;

8) rozmiar szkody;

9) wysokość odszkodowania.

6. Ustalenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez:

1) pomnożenie obszaru uprawy, która została uszkodzona, oraz procentu jej zniszczenia, a następnie pomnożenie tak uzyskanej powierzchni zredukowanej oraz plonu z 1 ha - w przypadku szkód w uprawach;

2) ustalenie szacunkowej masy uszkodzonego płodu rolnego - w przypadku szkód w płodach rolnych.

7. Wysokość odszkodowania ustala się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody, w rejonie powstania szkody. Wysokość odszkodowania pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania.

8. Wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości utraconego plonu (masy zielonej lub siana) w danym sezonie wegetacyjnym oraz kosztów doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego; koszty te wylicza się na podstawie aktualnych cen prac agrotechnicznych oraz wartości rynkowej nasion niezbędnych do wysiania.

9. Nieuprzątnięcie płodów z uszkodzonej uprawy po dokonaniu ostatecznego szacowania szkody wyklucza możliwość ponownego szacowania szkody w przypadku dalszego zwiększenia się szkody.

10. Jeżeli nieuprzątnięcie płodów, o których mowa w ust. 9, spowodowane było warunkami atmosferycznymi, dopuszcza się, za porozumieniem stron, ponowne szacowanie szkody, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia ostatecznego

szacowania szkody. Nie dotyczy to przypadków określonych w art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie.

11. Do ponownego szacowania szkody i ustalania na jego podstawie wysokości odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4-8

§ 5. Przy ostatecznym szacowaniu szkody w uprawach wymagających zaorania odszkodowanie ustala się, jeżeli szkoda powstała:

- 1) w okresie do dnia 15 kwietnia - w wysokości 25 %,
- 2) w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja - w wysokości 40 %,
- 3) w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca - w wysokości 60 %,
- 4) w okresie od dnia 11 czerwca - w wysokości 85 %

kwoty obliczonej w sposób określony w § 4 ust. 7.

§ 6. Wyплаты odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody albo od dnia sporządzenia protokołu ponownego szacowania szkody, o ile ponowne szacowanie miało miejsce.

§ 7. 1. Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do:

- 1) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych;
- 2) szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich;
- 3) wypłaty odszkodowań za szkody, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. W przypadku Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe obowiązki związane z szacowaniem szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną w uprawach i płodach rolnych oraz wypłat odszkodowań za nie wykonuje właściwe nadleśnictwo.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 126, poz. 1081).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1) Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 201, poz. 1237 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 223, poz. 1777.

WZÓR

Protokół nr .....
ogłędzin, ostatecznego szacowania szkody i ponownego szacowania szkody
w uprawach i plodach rolnych

Województwo: .....
Powiat: .....
Obwód łowiecki nr: ..... – dzierżawca/zarządca/nadleśnictwo/zarząd województwa*
Gmina: ..... Wieś/miasto*: .....
Poszkodowany (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania): .....
.....
Data zgłoszenia szkody: .....

I. Ogłędziny uszkodzonej uprawy

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa*: .....
.....
w obecności poszkodowanego/pelnomocnika poszkodowanego*: .....

przeprowadzili ogłędziny uszkodzonej uprawy i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
2. Rodzaj, stan i jakość uprawy: .....
.....
.....
3. Obszar całej uprawy (ha): .....
4. Szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona (ha): .....
5. Szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%): .....
6. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w ogłędzinach wziął udział: ..... – przedstawiciel Izby Rolniczej w .....
7. Uwagi sporządzającego protokół: .....
.....
.....
.....
8. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....
.....
.....
9. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....
.....
.....
.....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela izby rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego protokół)

II. Ostateczne szacowanie szkody

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/
zarządu województwa*:

.....
w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:

.....
dokonali ostatecznego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/uszkodzenia płodu rolnego będącego
w posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data zgłoszenia terminu sprzętu uszkodzonej uprawy/data zgłoszenia szkody w płodzie rolnym*:
.....
2. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
3. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*:
4. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego*:
.....
.....
5. Obszar całej uprawy (ha)/szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego* (dt): .....
6. Obszar uprawy, która została uszkodzona (ha)/szacunkowa masa uszkodzonego płodu rolnego (dt): .....
7. Procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (%): .....
8. Powierzchnia zredukowana (poz. 6 x 7) (ha): .....
9. Plon (dt) z 1 ha: .....
10. Rozmiar szkody (8 x 9): .....
11. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt płonu/za 1 dt płodu rolnego* (zł): .....
12. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł): .....
13. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 10 x 11 – 12)/płody rolne (poz. 6 x 11)* (zł): .....
14. Sposób doprowadzenia uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do stanu pierwotnego**:
15. Koszt doprowadzenia uszkodzonego obszaru 1 ha łąk i pastwisk do stanu pierwotnego** (zł): .....
16. Kwota odszkodowania do wypłaty za doprowadzenie uszkodzonego obszaru łąk i pastwisk do stanu pierwotnego** (poz. 6 x 15) (zł): .....
17. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wzięli udział .....
– przedstawiciel Izby Rolniczej w .....
18. Uwagi sporządzającego protokół: .....
19. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....
20. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela izby
rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego
protokół)

III. Ponowne szacowanie szkody

Dnia ..... upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa*:

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*:

dokonali ponownego szacowania szkody na gruncie poszkodowanego/ uszkodzenia płodu rolnego będącego w posiadaniu poszkodowanego* i ustalili, co następuje:

1. Data wystąpienia poszkodowanego o ponowne szacowanie szkody: .....
2. Okoliczności uzasadniające ponowne szacowanie szkody: .....
3. Gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę: .....
4. Rodzaj uprawy/rodzaj płodu rolnego*: .....
5. Stan i jakość uprawy/jakość płodu rolnego: .....
6. Obszar całej uprawy (ha)/ szacunkowa masa zgromadzonego płodu rolnego (dt)*: .....
7. Obszar uprawy, który uległ ponownemu uszkodzeniu (ha)/szacunkowa masa płodu rolnego, który uległ ponownemu uszkodzeniu (dt)*: .....
8. Procent zniszczenia uprawy ponownie uszkodzonej (%): .....
9. Powierzchnia zredukowana (poz. 7 x 8) (ha): .....
10. Plon (dt) z 1 ha: .....
11. Rozmiar szkody (9 x 10): .....
12. Cena skupu/rynkowa* za 1 dt plonu/za 1 dt płodu rolnego (zł)*: .....
13. Nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (zł): .....
14. Kwota odszkodowania do wypłaty za plon (poz. 11 x 12 – 13)/płody rolne (poz. 7 x 12)*: .....
15. Na żądanie dzierżawcy/zarządcy/nadleśnictwa/zarządu województwa* lub poszkodowanego w szacowaniu szkody oraz ustalaniu wysokości odszkodowania wziął udział ..... – przedstawiciel Izby Rolniczej w .....
16. Uwagi sporządzającego protokół: .....
17. Zastrzeżenia wniesione przez poszkodowanego: .....
18. Uwagi wniesione przez przedstawiciela izby rolniczej: .....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis przedstawiciela izby rolniczej)

.....
(podpis sporządzającego protokół)

IV. Wypłata odszkodowania

Odszkodowanie w kwocie: ..... (słownie złotych: .....
.....)
otrzymałem dnia .....

.....
(podpis poszkodowanego)

.....
(podpis dokonującego wypłaty)

Do protokołu dołączono***:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej strony.

* Niepotrzebne skreślić.

** Wypełnić w przypadku szkód na łąkach i pastwiskach; w pozostałych przypadkach wpisać „nie dotyczy”.

*** Do protokołu można dołączyć inne dokumenty świadczące o wystąpieniu szkody, w szczególności zdjęcia, mapki, szkic sytuacyjny szkody, itp.